

I. Dades Generals

I.1 Calendari

Dates inscripció:

03/04/2017 a 12/05/2017

Dates realització:

17/05/2017 a 21/06/2017

I.2 Nom de l'activitat

Curs d'actualització en Bioètica: Diàlegs sobre Bioètica

I.3 Unitat promotora / Entitat gestora

Societat Catalana de Bioètica (Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears).

I.4 Tipologia de l'activitat

Curs d'especialització

I.5 Entitats col·laboradores

Institut Borja de Bioètica –URL-

Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya

I.6 Àrea temàtica de l'activitat

Bioètica

I.7 Modalitat

Presencial

I.8 Oferta modular

No

I.9 Temps de durada

1 curs

I.10 Hores de l'activitat

Nombre total d'hores: 68

Nombre total ECTS: 2.7

I.11 Places

Núm. màxim: 30

Núm. mínim: 15

1.12 Direcció Acadèmica

Directora:

Dra. Montserrat Esquerda Aresté

Co-director:

Dr. Josep M. Busquets Font

2. Dades Acadèmiques del Programa

2.1 Objectius formatius

Els avenços científics i mèdics, l'evolució social, les interaccions en les ciències de la salut entre xarxes sanitàries i socials, el canvi de paradigma en el concepte de salut i les seves repercussions socials, econòmiques, humanes i professionals fan necessari un espai de reflexió ètica. La Bioètica com a disciplina pot ajudar a aquesta reflexió i per això cal que es consideri com una de les eines fonamentals del currículum de tots els professionals sanitaris.

Cal que s'incrementi la formació de tots els professionals sanitaris en continguts propis de la bioètica.

Aquest curs, de caràcter transversal, i amb una visió multidisciplinària té com a principals objectius formatius:

1. Proporcionar coneixements de Bioètica
2. Reflexionar sobre aspectes ètics en la pràctica assistencial
3. Adquirir conceptes inicials per saber identificar aspectes ètics en la pràctica assistencial
4. Assolir aspectes bàsics de fonamentació ètica
5. Conèixer la metodologia de presa de decisions en Bioètica
6. Fomentar el diàleg, la deliberació i la discussió

2.2 Resultats esperats

2.2.1 Competències específiques

1. Adquirir conceptes inicials per saber identificar aspectes ètics en la pràctica assistencial
2. Assolir aspectes bàsics de fonamentació ètica

2.2.2 Competències transversals

1. Conèixer la metodologia de presa de decisions en Bioètica
2. Fomentar el diàleg, la deliberació i la discussió.

3. Admissió

3.1 A qui s'adreça

Professionals del àmbit de la salut (sanitaris i no sanitaris).
Metges, infermers, treballadors socials, biòlegs, farmacèutics, etc.

3.2 Perfil acadèmic i professional dels alumnes al qui va dirigit

Llicenciats, graduats o diplomats que desenvolupen la seva activitat professional en l'àmbit de la salut.

3.3 Requisits per l'accés, admissió als ensenyaments i criteris de selecció dels estudiants

- Per accedir el curs es precis disposar d'una llicenciatura, grau o diplomatura.
- Els candidats seleccionats seran aquells membres que formen part de Comitès d'ètica assistencial d'algun centre sanitari.
- Es valorarà de forma individual el currículum d'aquelles persones que, malgrat no tenir el requisit de formació universitària prèvia, es considerin adients per rebre la formació. En aquest cas, es lliurarà a l'acabar el curs un Certificat d'Assistència.

4. Pla d'Estudis

4.1 Descripció del programa formatiu

4.2 Programa

1er mòdul. El diàleg bioètic. Josep M. Busquets

Presentació del curs

Història i conceptes de la Bioètica

Perquè ens pot ser d'utilitat la Bioètica

Relacions entre bioètica i dret. Bioètica i deontologia

Els valors. Reflexions sobre valors professionals i els valors dels pacients

Els principis de la bioètica. Deures ètics que es deriven

Comitès d'ètica. Tipus de comitès d'ètica

Metodologia de la presa de decisions

Model assistencial i ètica de la qualitat

2on mòdul. La decisió compartida. Montse Esquerda i Francisco José Cambra

Evolució de la relació clínica. Models de relació professional-malalt

Que vol dir decisions compartides

Història i evolució del consentiment informat

Requisits del i pel consentiment situació legal, excepcions. El CI escrit

El refús al tractament. La gestió dels valors ocults

3è mòdul. Qüestions ètico-legals sobre capacitat i competència. Josep Ramos i Montserrat Esquerda

Comunicació i informació

Competència i capacitat, avaluació i repercussions

Les decisions per substitució. L'ingrés involuntari i altres situacions on no es pot obtenir el consentiment

Les mesures de seguretat per malalts mentals. La subjecció i restricció

Les decisions en les persones menors

Aspectes ètics de l'atenció centrada en les persones

4rt mòdul. Sobre els drets i els deures en l'atenció sanitària. Ester Busquets

Els drets i deures dels pacients

Els canvis en la relació assistencial, la relació de cura

Canvis en les expectatives dels pacients

Privacitat, Intimitat, Confidencialitat

Aspectes socioculturals a tenir en compte

5è mòdul. Problemes ètics a la fi de la vida. German Diestre

Opcions al final de la vida (Reordenació del esforç terapèutic, sedació)

Instruments per a la planificació de l'atenció

Les voluntats anticipades

Aspectes ètics en les cures pal·liatives

L'eutanàsia i l'ajuda al suïcidi medicament assistit, de què parlem.

4.3 Metodologia de formació

- Presentació teòrica
- Discussió i/o presentació de casos

4.4 Avaluació dels estudiants

Es realitzarà un qüestionari al final del curs per avaluar els coneixements assolits

4.5 Requeriments per obtenir l'acreditació

Els requeriments per l'obtenció de la titulació són:

- Assistència mínima de 16 d'hores
- Al final del curs també caldrà entregar un treball tutoritzat i avaluat positivament per un dels professors que versí sobre una de les temàtiques impartides durant el curs, o plantejï la resolució d'un dels casos proposats
- Assolir un rendiment mínim del 70% en el test d'avaluació final

5 Dades organitzatives

5.1 Horari

Del 17/05/2017 al 21/06/2017, 1 dia a la setmana de 16:00 a 20:00 hores.

5.2 Lloc i requeriments / Recursos materials i Serveis

El curs es desenvoluparà en una Aula de les instal·lacions de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears (C/Major Can Caralleu 1-7 de Barcelona) amb suport audiovisual i que permeti el diàleg entre els diferents participants. Disposició en forma circular.

5.3 Import

Gratuit segons requisits establerts al punt 3.3.

Barcelona, febrer 2017

ANNEX 2

DIÀLEGS SOBRE BIOÈTICA

INTRODUCCIÓ:

Els avenços científics i mèdics, l'evolució social, les interaccions en les ciències de la salut entre xarxes sanitàries i socials, el canvi de paradigma en el concepte de salut i les seves repercussions socials, econòmiques, humanes i professionals fan necessari un espai de reflexió ètica. La bioètica com a disciplina pot ajudar a aquesta reflexió.

OBJECTIUS:

- Proporcionar coneixements de bioètica
- Reflexionar sobre aspectes ètics en la practica assistencial
- Adquirir conceptes inicials per saber identificar aspectes ètics en la pràctica assistencial.
- Assolir aspectes bàsics de fonamentació ètica.
- Conèixer la metodologia de presa de decisions en bioètica
- Fomentar el diàleg, la deliberació i la discussió.

CONTINGUTS:

1er mòdul. (4 hores)

El diàleg bioètic.(JM Busquets)

Presentació del curs

Història i conceptes de la bioètica.

Perquè ens pot ser d'utilitat la bioètica

Relacions entre bioètica i dret. Bioètica i deontologia.

Els valors. Reflexions sobre valors professionals i els valors dels pacients

Els principis de la bioètica. Deures ètics que es deriven.

Comitès d'ètica. Tipus de comitès d'ètica

Metodologia de la presa de decisions

Model assistencial i ètica de la qualitat

6è mòdul (4 h) (IB)

Questions sobre recerca Pau Ferrer

Límits i diferències entre recerca, innovació i assistència habitual.

Aspectes ètics ha considerar en la recerca en humans.

Que vol dir integritat dels investigadors

Quines són les preguntes clau per participar en un assaig clínic.

Que cal saber sobre l'ús de mostres biològiques en recerca biomedica?

Metodologia:

- Presentació teòrica
- Discussió i/o presentació de casos.

Professors:

- Professionals amb formació en bioètica i experiència a l'àmbit sanitari

2on mòdul. (4 hores) (IB)

La decisió compartida. Montse Esquerda i Francisco José Cambra

Evolució de la relació clínica. Models de relació professional-malalt

Que vol dir decisions compartides

Història i evolució del consentiment informat

Requisits del i pel Consentiment situació legal, excepcions. El CI escrit.

El refús al tractament La gestió dels valors ocults.

3è mòdul (4h) (IB)

**Qüestions ètico-legals sobre capacitat i competència Josep Ramos
Montse Esquerda**

Comunicació i informació

Competència i Capacitat, avaluació i repercussions

Les decisions per substitució. L' ingrés involuntari i altres situacions on no es pot obtenir el consentiment

Les mesures de seguretat per malalts mentals. La subjecció i restricció.

Les decisions en les persones menors.

Aspectes ètics de l'atenció centrada en les persones

4rt mòdul. (4 hores) (IB)

Sobre els drets i els deures en l'atenció sanitària Ester Busquets

Els drets i deures dels pacients

Els canvis en la relació assistencial, la relació de cura.

Canvis en les expectatives dels pacients

Privacitat, Intimitat, Confidencialitat.

Aspectes socioculturals a tenir en compte

5è mòdul. (4 hores) (German Diestre)

Problemes ètics a la fi de la vida.

Opcions al final de la vida (Reordenació del esforç terapèutic ,, sedació)

Instruments per a la planificació de l'atenció

Les Voluntats anticipades

Aspectes ètics en les cures pal·liatives

L'eutanàsia i l'ajuda ala suïcidi medicament assistit, de què parlem.